

Dregur út við eftirútbúgvingini

Treytin fyri at kunna gera nakrar umleggingar í fólka-skúlanum er, at lærarar fáa eftirútbúgving, sigur Inga Høgni, forkvinna í Føroya Lærarafelag

Aðalfundurin er einasta høvi froyriskir lærarar hava at koma saman at skifta orð um felags spurningar, og á aðalfundinum seinasta leygardag nýttu 180 lærarar hetta høvið.

Limirnir tóku fult undir við tí, felagið hevur arbeitt við seinasta árið. Teir hildu tað vera rætt at mótmæla yvirfyri Landsstýrinum, at pristalskipanin skal avtakast, og barnastyrkurin skerjast. Limirnir funnstu eisini at ætlanum landsstýrisins um at skerja játtanina til fólka-skúlan.

SAMRÁÐINGAR-NAR

Á aðalfundinum varð nógv tosað um lónarsamráðingarnar, sum ikki eru lidnar enn. Felagið hevur kravið, at lögmaður verður við á samráðingarfundum, tí starvsfólkini í Tinganesi, sum annars hava staðið fyri samráðingunum, hava ongur heimildir. Og tá lögmaður skal verða við, kann bliva langt millum fundirnar.

Lærarafelagið góðtók at fáa somu lónarhækkkan sum hini fingi í ár, men landsstýrið eru samd um, at læraralønirnar mugu longur upp. Tíðarfreist er tó ikki sett. Lærararnir vilja hava somu lön sum aðrir bólkur á sama starvsøki, eitt nú pedagogar og cand.mag.-ar.

Ymiskir aðrir spurningar eru eisini eftir at greiða. T.d. vilja teir hava fleiri timar í handligu lærugreinunum fyri teir smáu næmingarnar og næmingar, sum skifta skúla. Lærararnir vilja eisini hava samsýning fyri ymist arbeiði, teir gera, men sum ikki verður roknað sum tænastuskylda. Tað snýr seg m.a. um at røkja søvnini á skúlanum. Hetta er eitt mál, lærarafelagið hevur arbeitt leingi við. Tað er ikki avgreitt, hvør hevur ábyrgdina av hesum søvnum, men í øllum førum verður neyðugt við eini sentralari avtalu, í staðin fyri at gera avtalu við hvørja kommunu sær, fyri at tryggja, at samsýningin verður tann

sama allastaðni í landinum, sigur Inga Høgni.

EFTIRÚTBÚGV-INGIN

Lærararnir bera ótta fyri, at eftirútbúgvingin dattur niðurfyri. Higartil hava Fróðskaparsetrið og Læraraskúlin staðið fyri útbúgvingini, men tí er gingið burtur frá nú. Tað rætta er eisini at hava eina eftirútbúgving, sum byggir á tørvi skúlans fyrst og fremst, og sum er leys av hinum stovnunum. Tað er samtykt, at ein slík skal setast á stovn, og at leiðari skal setast. Men landsstýrið hevur ikki normerað starvið enn, og so er ikki hent meira. Ongantíð áður hevur tørvurin á góðari eftirútbúgving verið so stórur sum nú, tí eftirútbúgving er treytin fyri øllum umleggingum í skúlanum, sigur Inga Høgni.

Tað vóru ikki bara gremjingar á aðalfundinum. Lærararnir fegnaðust um, at landsmíðstøðin

fyri undirvísingaramboð er sett á stovn, og teir gleða seg til, at miðstøðin fer at virka.

FRAMVEGIS LÆRARATROT

Trot er framvegis á lærarum við útbúgving, men hvussu stórt trotið er, ber ikki til at siga beint nú. Ikki minst tí skúlaverkið skal spara, og tað má merkja færri lærarastørv.

Til fyri stuttum flýddu lærarar í hóptali í onnur størv. Beint nú fara ikki so nógvir lærarar úr skúlanum, og fáir nýggir koma aftur. Hetta ger, at miðalaldurin á lærarunum hækkar í hvørjum.

Í grannalondunum er nógv tann størri helvtin av lærarunum kvinnur, og orsøkin siga tey er, at lærarastarvið ikki er frægari lønt. Her er býtið 68 % menn og 32 kvinnur, men munurin minskar fyri hvørt ár. Lønin er ein orsøkin, men lærarastarvið fevnir ikki longur bara um tað fakligu

Limirnir í Føroya Lærarafelag tóku undir við tí arbeiði, nevndin við Inga Høgni sum forkvinnu hevur gjørt í farna ári

frálærana. Yrkið hevur nú líka nógv við umsorgan at gera, og tí kann tað lætt henda, at kvinnurnar sum frá líður eisini verða í meirluta millum lærararnar.

randi

Tosa um tað burturtagda

Skeið næsta vikuskiftið í Havn — evnið er incest

Í Føroyum verður ikki tosað hart um incest ella blóðskomm, sum tað eitur á føroyskum. Tað merkir kortini ikki, at incest ikki er her.

Incest er eitt av teimum fyribrigdunum, sum øll vita dømi um, men

eingin hjálpir teimum, sum eru offur - oftast børn. Incest merkir kynsligt samband millum tvey fólk nærri í ætt, enn lógin og samfelagið loyvir slíkt samband teirra millum.

Kvinnufelagið í Havn

tekur nú málið fram, og næsta vikuskifti verður skeið fyri fólk, sum í sínum yrki, mæta incest-offrum. Tær hava fingið Áse Mortensen, sum er føroyingur og sálarfrøðingur og hevur arbeitt í fleiri ár við incest-spurn-

inginum.

Kvinnufelagið hevur ætlað leingi at tikið spurningin fram, men tær hava hildið seg aftur, tí slík burturtagd evni eru ikki løtt at viðgera. Í grannalondunum okkara verður nú meira og meira tosað um evnið alment, so nú skuldi tíðin verða búgvin her eisini, heldur Kvinnufelagið.

Vanligari í smáum samfeløgum

- Allar kanningar, gjørdar aðrastaðni vísa, at millum 6 og 10 prosent av øllum børnum hava verið fyri incest. Og jú minni samfelagið er, oftari eru dømi um incest, sigur Bergtóra Hanusardóttir forkvinna í Kvinnufelagnum í Havn.

Áhugin fyri at koma við á skeið er eisini sera

stórur. Kvinnufelagið lýsti ikki alment við skeiðinum men bjóðaði fólk við, sum í sínum arbeiði, kenna til málið, eitt nú varð innbjóðing send til Kriminalforsorgina, barnaverndina, sjúkrasystrar, læknar og lögregluna.

randi

Ætlanin var at avmarka luttakaratalið til 20, men tað verður helst størri orsakað av tí stóra áhuganum fyri skeiðinum.

